

MUZEOLOGIJA I MUZEOGRAFIJA U KATALONIJI U 20. STOLJEĆU

FRANCESC XAVIER HERNÁNDEZ CARDONA □ Sveučilište u Barceloni, Odsjek za didaktiku društvenih znanosti

(El Departament de Didàctica de les Ciències Socials de la Universitat de Barcelona, Barcelona)

sl.1. Pogled na grad Barcelonu

Preteče

Katalonska muzeologija i muzeografija dobile su potpuni identitet početkom 20. stoljeća, i to u okolnostima previranja i promjena u zemlji, kao i ubrzanog širenja druge industrijske revolucije koju je potaknuo izum električne struje. Industrijska Katalonija, izgrađena od sredine 19. stoljeća na tehnologiji korištenja pare, Katalonija koja je tražila svoj izraz u estetici modernizma, ušla je u razdoblje zrelosti.

Na području kulture razvio se i širio književni i umjetnički pokret *novcentismo*, koji je bio povezan s pragmatičnim idejama političkog pokreta za autonomiju Katalonije, a kojim se željela postići određena autonomija koja bi omogućila razvoj velikih kulturnih infrastruktura. Tako su se pod okriljem političke stranke *Lliga Regionalista* i prvog oblika katalonske administrativne uprave *Mancomunitat de Catalunya* razvile inicijative o autonominim muzejima, i to u trenutku u kojemu su državne muzeološke intervencije bile ograničene na Madrid i još poneka pokrajinska središta.

U Kataloniji su vođe *Llige* razvili muzeološku politiku, jer se na taj način, tj. s nacionalnim muzejskim institucijama, mogla izgraditi nova Katalonija.

Prvi veliki strateg nove katalonske muzeologije nedvojbeno je bio Joaquim Folch i Torres (1886. – 1963.), knjižničar Vijeća za muzeje (Junta de Museos) (1913.), te učenik arhitekta i političara Puiga i Cadafalcha (1867. - 1956.). Primao je stipendiju koja mu je omogućivala studiranje u različitim europskim muzejskim okruženjima. Godine 1920. imenovan je glavnim ravnateljem Umjetničkih muzeja Barcelone (Museus d'Arte de Barcelona) te je sudjelovao u spašavanju zidnih slika iz razdoblja katalonske romanike.

Tijekom diktature Prima de Rivere zabranjeno mu je djelovanje. Ponovno se vratio svom pozivu nakon uspostave Druge republike i osnivanja Katalonskog parlamenta. Godine 1934. utemeljio je jedan od najpoznatijih španjolskih muzeja – Muzej umjetnosti Katalonije (El Museu d'Art de Catalunya). Folch je utemeljio originalnu,

sl.2. Muzej umjetnosti Katalonije (El Museu Nacional d'Art de Catalunya - MNAC), 2008.

prilagodljivu i didaktičku muzeografiju rješavajući pritom velike probleme Nacionalne palače na Montjuïcu (El Palau Nacional de Montjuïc) u kojoj je i danas smješten Nacionalni muzej umjetnosti Katalonije (El Museu Nacional d'Art de Catalunya) sagrađene radi održavanja EXPO-a 1929. godine. Tijekom Španjolskoga građanskog rata sudjelovao je i u operacijama spašavanja katalonske povijesno-umjetničke baštine.

Pere Bosch i Gimpera (1891. - 1974.) je, bez ikakve sumnje, bio još jedan od velikih preteča katalonske muzeologije i muzeografije. Politički privržen republikanskoj i nacionalističkoj ljevici sudjelovao je u osmišljavanju novog modela slobodne zemlje koja je trebala uključivati i moćne muzejske institucije. Bosch, rektor Sveučilišta u Barceloni te član Katalonskog parlamenta, bio je pokretač europske i katalonske arheologije. Temeljito je proučavao njemačka, kao i iskustva ostalih zemalja središnje Europe koja je primijenio u Arheološkom muzeju Katalonije (El Museu d'Arqueologia de Catalunya). Postao je ogledni primjer muzeja koji je osmišljen s vizijom Države, vrlo dojmljivoga didaktičkog sadržaja koji je obuhvaćao makete i velike scenografske prikaze. Zahvaljujući toj inicijativi, katalonska se muzeografija smjestila u prve redove europskih iskustava na tom području.

Važno je istaknuti da je 1929. godine, radi održavanja Svjetske izložbe u Barceloni te na prijedlog Puiga i Cadafalcha otvorio muzej tipa Skansen. Naziv mu je trebao biti Iberona s obzirom da je namjeravao predstavljati cijeli Iberijski poluotok, no zbog vojne diktature generala Prima de Riverie nazvan je *Poble Espanyol*. Riječ je o golemom prostoru na kojem su se nalazile replike različitih modela španjolske narodne arhitekture, te zone posebno namijenjene izložbama tradicijskih obrta.

Nakon Španjolskoga građanskog rata (1936. - 1939.) Katalonija je pod fašističkim režimom generala Franca doživjela kulturni genocid. Međutim, neki intelektualci i profesionalci koji su djelovali u sklopu *Llige* i *Mancomunitata de Catalunya* uspjeli su održati zanimljivu muzeološku i muzeografsku dinamiku. Bili su prilagodljivi, te iskoristili diktaturu za pokretanje ambicioznih kulturnih projekata. Tako su Agustí Duran i Sanpere (1887. - 1975.) te Frederic Udina i Martorell (1914.) 1943. godine utemeljili impresivni Muzej povijesti grada Barcelone (El Museu d'Història de Barcelona [MUHBA]) i potaknuli veličanstvena iskopavanja na Trgu kralja (La Plaça del Rei), što je bila dojmjliva arheološka i muzejska intervencija u Kataloniji u 20. stoljeću. Njihov rad nastavio je Frederic-Pau Verrié (1920.), koji je tijekom velike intelektualne i znanstvene avanture uspio otkriti i iskopati krstionicu prve starokršćanske bazilike u Barceloni.

Nesumnjivo najsposobniji strateg bio je Joan Ainaud de Lasarte (1919. - 1995.), najbolji katalonski muzeolog druge polovice 20. stoljeća. Bio je (1948. - 1985.) ravnatelj Muzeja umjetnosti Barcelone (El Museu d'Art de Barcelona) i u toj je funkciji na izravan ili neizravan način pokrenuo holistički kulturni projekt u Barceloni i Kataloniji koji je slijedio smjer započet u vrijeme *Mancomunitata*.

Svojom lukavošću i osjećajem za kulturnu strategiju potaknuo je osnivanje (1963.) Muzeja Picasso u Barceloni (El Museu Picasso de Barcelona), te (1975.) Zaklade Miró (La Fundació Joan Miró) u razdoblju kada španjolske vlasti nisu cijenile značaj suvremenih umjetnika. Osim toga, zgradu muzeja Zaklade Miró sagradio je čuveni Joseph Lluís Sert (1902. - 1983.), najpoznatiji predstavnik predratnoga katalonskog funkcionalizma u arhitekturi.

sl.3. Arheološki muzej Katalonije
(El Museu d'Arqueologia de Catalunya), 2008.

S druge strane Ainaud je odlučno pridonio i opstanku Muzeja umjetnosti Katalonije. U istom se vremenu, tj. 1974. godine osniva i Muzej Dalí (El Museu Dalí) u Figuerasu, a poticaj umjetničkim muzejima u Barceloni očit je i osnivanjem Zaklade Antoni Tàpies (La Fundació Antoni Tàpies) 1985. koja svoja vrata otvara 1990. godine.

Demokratske promjene

Nakon smrti generala Franca 1975. godine i ponovne uspostave monarhije otvorio se put nekim demokratskim reformama. Katalonija je dobila određene autonomne ovlasti te Statut o autonomiji. Katalonsku muzejsku scenu obilježila je nova i kaotična realnost koju su činile pojedinačne inicijative što su se razvijale usporedno, a katkad su konkurirale jedna drugoj jer su ih zagovarale različite institucije: Katalonski parlament, gradske uprave velikih gradova, posebice Barcelone, pokrajinske vlade te sam državni vrh Španjolske.

Bio je to povijesni trenutak za koji je bio bitan model rasta što se temeljio na dominaciji izgradnje koja je služila kao glavno polazište industrijske i postindustrijske ekonomije. Ideja da se neka država može izgraditi na cementu postala je dominantna među katalonskom političkom elitom. U takvom su okruženju arhitekti preuzeli sve profesionalne dužnosti u svim sektorima proizvodnje, upravljanja i donošenja odluka vezanih za novi političko-ekonomski model utemeljen na izgradnji.

Urbanisti su isplanirali rušenje starih gradskih jezgri, uništavanje obale te širenje neodrživih urbanih četvrti. Špekulacije s nekretninama postale su središte ekonomije i kulture. Širio se ugled arhitekata te su oni preuzeli glavnu riječ u različitim kulturnim kontekstima, pa tako i u muzeologiji i muzeografiji. Tijekom posljednja dva desetljeća 20. stoljeća i prvog desetljeća 21. stoljeća arhitekti i dizajneri interijera raskinuli su sve veze s naslijeđem iz doba *Mancomunitata* te su postali glasnici nove katalonske muzeologije podređene opeci.

Tijekom prvih godina ponovne uspostave monarhije nije se provodila znatnija obnova. Katalonski parlament u kojemu su godinama (1980. - 2003.) prevladavale nacionalističke snage desnog centra, a kojemu je nedostajao kulturni program, nije pokrenuo ambiciozne projekte na području muzeologije. Neki od glavnih muzeja, poput Muzeja umjetnosti Katalonije (El Museu d'Art de Catalunya), imali su problema zato što su bili meta sukoba oko upravljanja. Taj najpoznatiji katalonski muzej bio je zatvoren za javnost 18 godina, tj. od 1977. do 1995. godine, kada je otvoren Odjel romanike.

Jedina važna inicijativa tijekom prvih godina autonomne vladavine bilo je utemeljenje Nacionalnog muzeja znanosti i tehnike (El Museu de la Ciència i de la Tècnica de Catalunya) 1979. godine. Riječ je o muzeju koji je od temelja do vrha sagrađen zahvaljujući upornosti inženjera Eusebija Casanellasa (1948.). Glavno sjedište muzeja bilo je u Terrassi, a obuhvaćao je brojne lokalne tematske muzeje koji su međusobno bili vrlo

različiti (Molí Paperer de Capellades, Aigua d'Igualada, Serradora d'Areu, Corcho de Palafrugell, itd.).

Godine 1990. Katalonski je parlament pokrenuo donošenje Zakona o muzejima koji je trebao osigurati osnivanje velikih nacionalnih muzeja (muzeja umjetnosti, arheologije, znanosti i tehnike...), ali ta ideja nikada nije provedena u djelo.

Kao protuteža pasivnosti lokalnih i državnih vlasti, katalonsku je muzeološku panoramu oživjela jedna privatna inicijativa - Muzej znanosti (El Museu de la Ciència) koji je pokrenula štedionica la Caixa. Taj je prostor otvoren 1981. godine i bio je prva europska verzija interaktivne muzeografije kakvu je pokrenuo muzej Exploratorium u San Franciscu (SAD). Muzeografska rješenja koja su koordinirali inženjeri Rafael Clemente (1946.) te Carles Puig (1947.), slijedila su američki primjer i postigla izniman uspjeh. Muzej znanosti ubrzo je postao jedan od najpopularnijih muzeja u Barceloni. Profesionalni su ga muzeolozi kritizirali tvrdeći da to nije muzej.

Olimpijsko pustošenje

Godine 1986. Barcelona je dobila domaćinstvo 25. olimpijskih igara koje su se trebale održati 1992. godine. Taj je događaj iskorišten kako bi se provele dotad neviđene urbanističke promjene u Barceloni. Neke od tih promjena odgovarale su povijesnim potrebama, dok su ostale trebale zadovoljiti ambicije sektora za nekretnine. Pripreme za održavanje Olimpijskih igara dovele su do zastoja ili usporavanja muzejske politike koja je već samo po sebi bila slaba, a koju su provodile autonomna vlada i gradska uprava Barcelone. Nikakve kulturne intervencije nisu se smatrale produktivnima i bile su sporedne u odnosu prema špekulacijama s nekretninama. Nakon Olimpijskih igara grad je bio opustošen, a intervencije u kulturi bile su neoprostive.

Nakon Olimpijade i do kraja stoljeća utemeljene su različite muzejske institucije koju su bile podređene arhitektonskim projektima. Među najistaknutijim intervencijama valja spomenuti beskonačno dugu obnovu Nacionalnog muzeja umjetnosti Katalonije (MNAC) (1995. - 2004.); utemeljenje Muzeja suvremene umjetnosti u Barceloni (El Museu d'Art Contemporani de Barcelona - MACBA) (1995.); konsolidaciju Nacionalnog muzeja znanosti i tehnike (NACTEC) s otvorenjem sjedišta u Terrassi (1983.) i otvorenjem izložbe *Energeia* (1996.); reorganizaciju Dijecezanskog i zavičajnog muzeja grada Solsona (El Museu Diocesà i Comarcal de Solsona); izgradnju Biskupskog muzeja Vic (El Museu Episcopal de Vic) i, naposljetku, osnivanje i otvorenje Povijesnog muzeja Katalonije (El Museu d'Història de Catalunya) (1996.). Istodobno se pod pokroviteljstvom Katalonske vlade radilo na još dva muzeja: Pomorskome muzeju grada Barcelone (El Museu Marítim de Barcelona), koji je obnovljen 1996. godine, te na Arheološkome muzeju u Barceloni (El Museu

sl.4. Povijesni muzej Katalonije (El Museu d'Història de Catalunya), 2008.

d'Arqueologia de Catalunya - MAC), koji je također obnovljen (1999.).

MNAC i MACBA

Urbanistički planovi bili su ključan činitelj koji je utjecao na izgled i mjesto gdje su se smjestila dva najvažnija muzeja toga vremena: MNAC (Muzej umjetnosti Katalonije [El Museu Nacional d'Art de Catalunya]) i MACBA (Muzej suvremene umjetnosti [El Museu d'Art Contemporani de Barcelona]).

Oriol Bohigas (1925.) bio je nedvojbeno glavni ideolog i pokretač koji je kulturnu politiku podredio promjenjivoj strategiji izgradnje u Barceloni. Od 1980. do 1984. godine bio je predstavnik središnje vlade za pitanja urbanizma u gradskoj upravi Barcelone. Godine 1984. postao je pročelnik zadužen za urbanizam te je nadgledao gradnju u sklopu priprema za Olimpijske igre. Od 1991. do 1994. bio je i pročelnik za kulturu i od tada je imao velik utjecaj na muzejsku politiku. U tom se razdoblju uništavala povijesna jezgra Barcelone, koja je doživjela brojna rušenja i uništenja, posebice u četvrti Raval i Sant Pere.

Bohigas je odlučio da Muzej umjetnosti Katalonije i dalje treba biti smješten u Nacionalnoj palači na Montjuïcu. Svojedobno je Folch i Torres odabrao taj prostor kao privremeno rješenje jer je bio svjestan velikih problema te zgrade (služila je kao privremeni paviljon za EXPO 1929.). Ainaud je svojedobno zamislio prikladnije i dostupnije prostore, kao npr. područje oko samostana Pedralbes ili neko područje u središtu grada. Nasuprot tome, Bohigas je primijenio kriterij koji se već isprobao sa sportskim objektima: središnji su dijelovi grada

sl.5. Muzej suvremene umjetnosti Barcelone
(El Museu d'Art Contemporani de Barcelona
- MACBA)

rezervirani za urbane zone, dok su se periferna područja (planina Montjuïc) trebala iskoristiti za izgradnju sportskih i kulturnih objekata. U tom smislu MNAC je i dalje trebao biti smješten u groznoj zgradi koja nije bila prikladna za muzejske izložbe.

Za arhitektonsku konsolidaciju i reorganizaciju prostora Nacionalne palače bila su potrebna velika ekonomska sredstva. Ta je odluka podrazumijevala žrtvovanje znatnih ekonomskih sredstava za kulturu, točnije, više od 10 milijarda peseta, što je 1990-ih bio golem iznos za konsolidaciju jedne zgrade. MNAC, smješten na obronku planine, imao je (i ima) velike probleme vezane za pristup, održavanje i klimatizaciju.

Od trenutka kada je djelomično otvoren 1995. godine postao je opterećenje koje je dodatno zaduživalo kulturnu politiku u Kataloniji. Ulaganje nije donijelo povrat u obliku uspjeha među publikom. MNAC, najmoćniji katalonski muzej, rijetko je uspio zabilježiti više od milijun posjeta u godini. Arhitektica Gae Aulenti bila je zadužena za likovno oblikovanje postava kao i za muzeografski dio. Arhitektonska su rješenja bila osrednja, a uspio se zadržati izvorni oblik zdanja. Ipak, nova muzeografija nije uspjela nadmašiti briljantne ideje koje je svojedobno osmislio Folch i Torres.

Muzej MACBA bio je drugo besmisleno zdanje u Barceloni. Kako bi se nadomjestila divlja devastacija četvrti Raval, poticana je izgradnja kulturnih objekata. Gradonačelnik Maragall ponudio je jednome od najuglednijih arhitekata toga vremena Richardu Meieru

izgradnju jedne zgrade. Meier se odlučio za muzej. Nerazumna je bila odluka i o samom muzeju i o onome što će on sadržavati. Muzej i njegovo neposredno okruženje (Plaça de les Caramelles) pridonijeli su potpunom uništenju četvrti Raval te nisu bili u skladu s urbanim i povijesnim pejzažom tog dijela grada, što je bio velik udarac osobnosti grada, a što je nezamislivo za bilo koji drugi europski grad.

Sjene i svjetla

Nasumičan razvoj katalonske muzeologije manifestirao je nove simptome. Arheološki muzej u Barceloni doživio je lošu obnovu 1999. godine, a proveo ju je arhitekt Josep Llinàs (1945.), koji je uništio projekt što ga je svojedobno pokrenuo Pere Bosch-Gimpera. Tim je radovima narušen izgled Arheološkog muzeja.

Povijesni muzej grada Barcelone bio je zatvoren tijekom cijelih 1990-ih. Od 1994. do 1999. godine Josep Llinàs je obnovio mostiće među ruševinama, a između 2001. i 2004. godine sjedište muzeja u kući Padellàs bilo je ispražnjeno kako bi se uredili izložbeni prostori.

Muzej se od 2008. godine počeo polako oporavljati.

Narušavanje izgleda Muzeja grada Barcelone pokušalo se ublažiti elitističkim eksperimentima koji su dali neujednačene rezultate. Tako je 1994. godine osnovan Centar za suvremenu kulturu u Barceloni čija je svrha bilo održavanje kulturne ponude uz pomoć izložbi namijenjenih odabranoj publici.

sl.6. Muzej Picasso u Barceloni,
(El Museu Picasso de Barcelona), 2008.

Novi pokušaji 1990-ih bili su ograničeni. Važno je spomenuti i obnovu Pomorskog muzeja u Barceloni 1996. godine, i to s izložbom *Morska avantura* koja je zamišljena kao mali tematski park s izrazitim naglaskom na igri.

Dvije inovativne inicijative s kraja 20. stoljeća bile su osnivanje Povijesnog muzeja Katalonije (1996.) te muzealizacija arheološkog nalazišta Ciutadella Ibérica de Calafell (1995.). Od 1994. godine arheolog Joan Santacana (1948.), uz potporu povjesničara Xaviera Hernàndeza (1954.), vodio je projekt djelomične rekonstrukcije nalazišta u Calafellu koji je bio prva didaktička muzealizacija u Kataloniji u kojoj su primijenjeni kriteriji eksperimentalne arheologije.

Između 1994. i 1996. godine osnovan je i Povijesni muzej Katalonije, i to na inicijativu Katalonskog parlamenta. Koordinator povijesnoga i muzeografskog projekta bio je Xavier Hernàndez koji je surađivao s Joanom Santacanom. Povijesni muzej Katalonije prvi je veliki povijesni muzej sagrađen u Španjolskoj prema didaktičkim kriterijima te uz primjenu interaktivnih sadržaja. Smjestio se unutar starih lučkih skladišta koja odražavaju industrijsku arhitekturu 19. stoljeća. U tom je primjeru arhitektonski projekt dosljedno poštovao vrijednosti zgrade te se podredio muzeološkome i muzeografskom projektu.

Model Povijesnog muzeja Katalonije oponašan je i u drugim izložbenim prostorima te je poslužio kao primjer za Židovski muzej u Berlinu, Memorijal mira u Caenu te za Njemački povijesni muzej.

Joan Santacana i Xavier Hernàndez, pokretači projekata u Calafellu i Povijesnog muzeja Katalonije, osnovali su na Sveučilištu u Barceloni istraživačku skupinu *Didaktika baštine* - radionice projekata koja je postala aktivno središte za istraživanje i inovacije na području baštine razvijajući pritom nove i inovativne koncepte kao što je didaktička muzeografija.

Međutim, ovi pokušaji obnove nisu bili dovoljno snažni kako bi promijenili nestalan razvoj katalonske muzeografije. Nekoliko godina nakon otvorenja Katalonski se povijesni muzej počeo zanemarivati: neučinkovito upravljanje te nedostatak strateškog projekta doveli su do toga da je ta institucija postala zapuštena.

Novi muzeji koji su se pojavili u Kataloniji početkom 21. stoljeća nisu donijeli nikakvu kvalitativnu muzeografsku novost; među najznačajnije inicijative ubraja se Dijecezanski i zavičajni muzej u Lleidi (el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal) (2007.), podređen izgradnji nove i moderne zgrade. Ekstravagantne inicijative poput Univerzalnog foruma kulture Barcelone (El Fòrum Universal de les Cultures), koje su zahtijevale ulaganje golemih sredstava u muzeografiju privremenih izložbi nisu dovele do osnivanja stalnih muzeja. Važna inicijativa, koja je doduše bila privatna jest veličanstvena muzeološka audiovizualna prezentacija samostana Sant Benet de Bages (2008.).

Razdoblju stagnacije katalonske muzeologije 21. stoljeća pridonijeli su još neki dodatni činitelji. Krajem 20. stoljeća Katalonija nije mogla računati na europska

financijska sredstva. Nasuprot tome, ostala područja u Španjolskoj dobila su znatna financijska sredstva koja su više-manje uložena u kulturnu baštinu.

Osim toga, katalonska vlast nije shvatila važnost novih kulturnih industrija koje su postale neizostavan dio novog modela ekonomije utemeljene na znanju. Posljedica svega toga bilo je postupno zanemarivanje baštine i održavanje sektora potpuno podređenoga izgradnji zgrada. Ulaganja u baštinu nisu usmjeravana u kreativne sektore te su doslovce bila namijenjena cementu i kratkoročno su se pokazala neučinkovitima.

Naposlijetku, teškom stanju katalonske muzeologije pridonijela je i politika. Katalonska je vlast (Parlament, vlada, gradske uprave) uglavnom birala ravnatelje i osoblje muzeja na temelju političke opredijeljenosti. Upravljanje muzejima pretvorilo se u davanje ustupaka na temelju izbornih rezultata. Tako su nedostatak stručnog znanja i formalnog obrazovanja postali novo obilježje koje je također utjecalo na propadanje katalonske muzeologije.

U razdoblju 2009. - 2010. katalonska je vlada donijela važnu odluku: odlučila je zatvoriti Arheološki muzej i Povijesni muzej Katalonije te je u zamjenu najavila otvorenje novog muzeja "društvenih znanosti" koji je zahtijevao gradnju novog zdanja.

Katalonska muzeologija utemeljena na cementu počela je doživljavati novo razdoblje.

FRANCESC XAVIER HERNÁNDEZ CARDONA, sveučilišni je profesor didaktike društvenih znanosti te pročelnik istoimene Katedre na Sveučilištu u Barceloni.

URL: <http://www.xavier-hernandez.com/>

Prijevod sa španjolskog jezika: Ivana Zeljković

Sve fotografije snimio: Darko Babić

MUSEOLOGY AND MUSEOGRAPHY IN CATALONIA IN THE 20TH CENTURY

At the beginning of the 20th century, Catalonia went through a period of cultural awakening closely connected with the expansion of the industry-based economy. The movements that generated the cultural and artistic awakening in Catalonia were first modernism, and then *Novcentismo* and the rationalist avant-garde. In an environment like this, the world of the museum also began to awaken.

The work carried out by autonomous institutions such as *Mancomunitat de Catalunya* and Parliament laid the foundations of Catalanian museology in both theory and practice. An important task conceived by J. M. Folch i Torres and Pere Bosch-Gimpera, among others, included the launching of powerful projects such as the Museum of Art of Catalonia and the Catalanian Archaeological Museum.

The civil war and the victory of fascism seriously interrupted this development, but experts educated in the time of *Mancomunitat* and the Republic went on doing their jobs, evading all the difficulties set before them by the military dictatorship.

It was in the last period of Francoism that Joan Ainaud de Lasarte managed to lay the foundations for the most important features of Catalanian museology: the consolidated Museum of Art of Catalonia, the Picasso Museum and the Miró Foundation Museum.

The reestablishment of the monarchy in 1975 did not lead to any important changes in museology. Since that period, the traditional branches of Catalanian industry have had problems in progressing towards the post-industrial society. The new economy has been based on urban speculation and construction, and meant a period of the hegemony of architects, which was reflected in both museology and museography.

The new museology subordinated to the cult of buildings experienced a triumph with initiatives such as the Museum of Contemporary Art in Barcelona and the National Museum of the Art of Catalonia, in which the museography was quite traditional. On the other hand, the strengthening of public administration tended to create fragmentary discourses. There was insufficient strength for the conception of a joint cultural project or the harmonisation of museographic ideas in the new, unstable panorama of the end of the 20th century. One can only highlight the National Museum of Science and Technology or the Catalanian History Museum, the first great interactive history museum in Spain. Significant to a somewhat lesser extent have been initiatives such as the musealisation of *las Minas de Cercs*, *Ciudadela Ibérica de Calafell* and the monastery *St Benet de Bages*, which brought in new and original ideas.